

1. За даною вибіркою (з інд. Завдання №1-2) побудувати гістограму і графік реалізації емпіричної функції розподілу $F_n^*(y)$

Завантаження необхідних бібліотек

pandas - для роботи з даними з таблиці

numpy - для математичних обчислень

seaborn - для кращого вигляду графіків

matplotlib.pyplot - для роботи з графіками

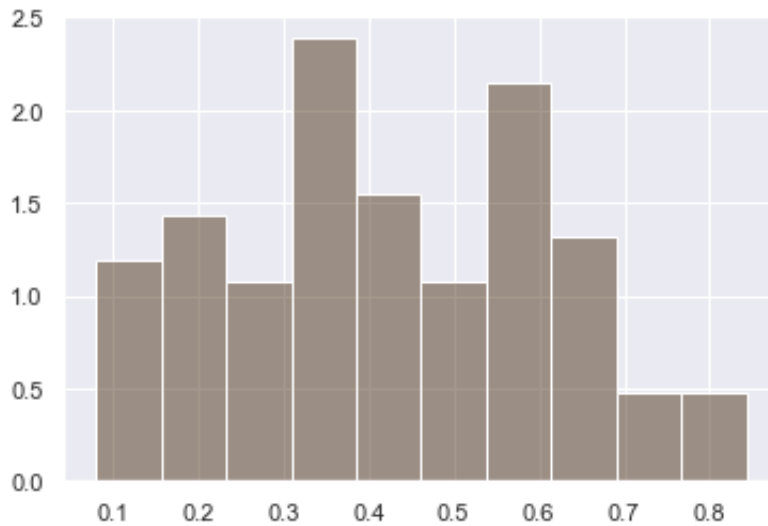
```
In [1]: 1 #Завантаження необхідних бібліотек
2
3 import pandas as pd
4 import numpy as np
5 import seaborn as sns
6 sns.set() # для кращого вигляду графіків
7
8 #завантажимо додаткові бібліотеки для гістограми і коробки з ву
9 import matplotlib.pyplot as plt
10
11 import scipy.stats as st
```

Завантаження таблиці через Pandas

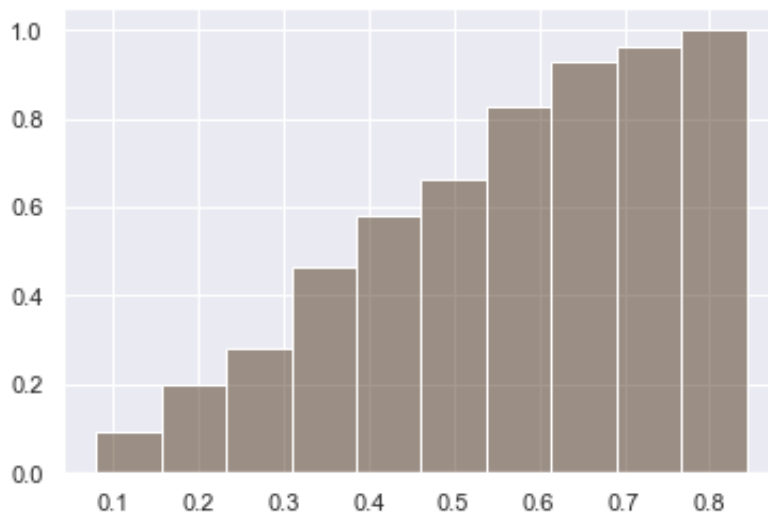
Вибираємо дані варіанту №1 (usecols="A"). Оскільки файл не містив заголовків, тому було обрано `header=None` та дано назву першій колонці `Var1`

```
In [2]: 1 # Завантаження таблиці-excel через Pandas, вибираючи дані varia
2 df = pd.read_excel("Data1.xlsx", header=None, usecols="A", name
3 data = df["Var1"]
```

```
In [3]: 1 # побудова гістограми
        2 plt.hist(data, density = True, fc=(0.3, 0.2,0.1,0.5))
        3 plt.show()
```



```
In [4]: 1 # побудова емпіричної функції розподілу
        2 plt.hist(data,density = True, cumulative=True, fc=(0.3, 0.2,0.1
        3 plt.show())
```


а) Припустити, що вибірка розподілена за нормальним законом і знайти параметри нормального розподілу методом моментів.

Шукаємо стільки моментів, скільки параметрів.

Ми знаємо, що для нормального розподілу

$$E(X_i) = \mu = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i$$

$$E(X_i^2) = \sigma^2 + \mu^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i^2$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i^2 - \mu^2$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i^2 - (\bar{x})^2$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2$$

Тож далі ми порівнюємо обчислені значення до цих теоретичних

```
In [17]: 1 # Шукаємо стільки моментів, скільки параметрів
2
3 mu_2 = lambda values: (sum([v**2 for v in values]) / len(values))
4
5 # mu = mean
6 data_mu = data.mean()
7 data_mu_2 = mu_2(data)
8
9 print(data_mu, data_mu_2)
10
11 sigma2 = lambda values, mean: (sum([(v-mean)**2 for v in values]) / len(values))
12 sigma_sq = sigma2(data, data_mu)
13
14 print(f'mu = mean = {data_mu}')
15 print(f'stdMM= {np.sqrt(sigma_sq)}    std_function= {data.std()}')

0.42301818181818196 0.21388209090909097
mu = mean = 0.42301818181818196
stdMM= 0.1869163148586302    std_function= 0.1877717715699001
```

б) Знайти параметри нормального розподілу і побудувати криву нормального розподілу засобами Python.

```
In [18]: 1 # обчислюємо параметри для нормального розподілу, припустивши щ
2 # a = mean
3 # sigma = standard deviation
4 a, sigma = st.distributions.norm.fit(data)
```

```
In [19]: 1 a, sigma
```

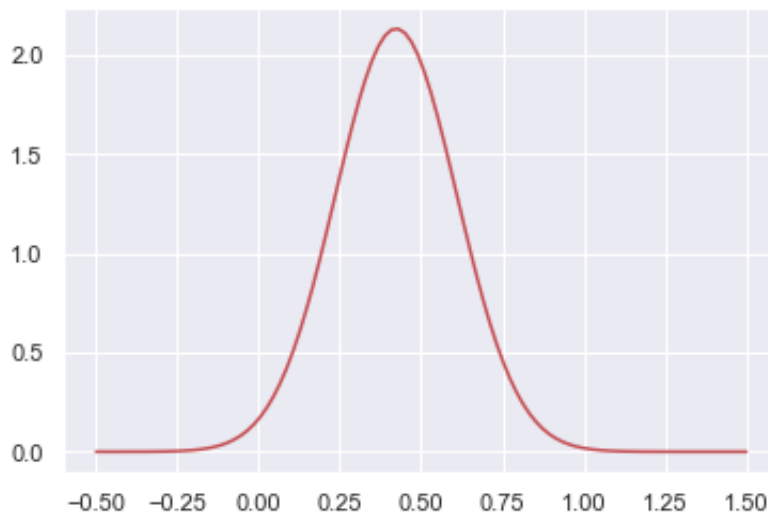
```
Out[19]: (0.42301818181818185, 0.1869163148586302)
```

Порівнюючи знайдені параметри методом моментів та за допомогою функцій Python переконуємося в достовірності значень

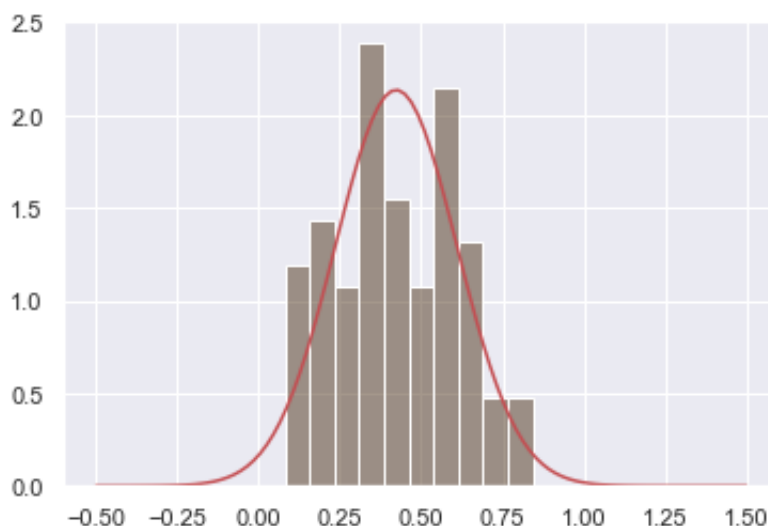
```
In [20]: 1 # задаємо лінійний простір на проміжку значень вхідних даних [-1, 1]
2 # 150 – кількість заданих точок
3 ix = np.linspace(-0.5, 1.5, 100)
```

```
In [21]: 1 # Отримуємо функцію щільності нормального розподілу при заданих параметрах
2 n_fitted_data = st.distributions.norm.pdf(ix, a, sigma)
```

```
In [22]: 1 plt.plot(ix, n_fitted_data, 'r-')
2 plt.show()
```



```
In [23]: 1 # Малюємо два графіки разом
2 plt.hist(data, density = True, cumulative = False, fc=(0.3, 0.2))
3 plt.plot(ix, n_fitted_data, 'r-')
4 plt.show()
```


в) Припустити, що вибірка має якийсь інший розподіл (Коші, Стюдента, або інш). Засобами Python знайти параметри цього розподілу і побудувати криву цього розподілу.

```
In [24]: 1 # визначаємо значення на OX [-0.25,1.25].
2 0x = np.linspace(-0.25,1.25,10)
3 ix = np.linspace(-0.25,1.25,20)
```

```
In [25]: 1 # обчислюємо параметри для Стюдент розподілу
2 # loc = зсув
3 # scale = масштаб
4 # y = (x - loc) / scale
5 x, loc, scale = st.distributions.t.fit(data)
6 x, loc, scale
```

Out[25]: (10418139.123878762, 0.42302180266736555, 0.18691657724918748)

```
In [26]: 1 # обчислюємо значення теоретичної функції Student та
2 # нормального розподілів для підібраних параметрів
3 # 0x для розподілу Стюдента, оскільки на значеннях >18 він ста
4 t_fitted_data = st.distributions.t.pdf(0x, x, loc, scale)
5 n_fitted_data = st.distributions.norm.pdf(ix, a, sigma)
6
```

```
In [27]: 1 # обчислюємо параметри для еспоненційного розподілу та
2 # значення теоретичної функції розподілу для підібраних параме
3 loc_e, scale_e = st.distributions.expon.fit(data)
4 e_fitted_data = st.distributions.expon.pdf(ix, loc_e, scale_e)
5 loc_e, scale_e
```

Out[27]: (0.081, 0.34201818181818183)

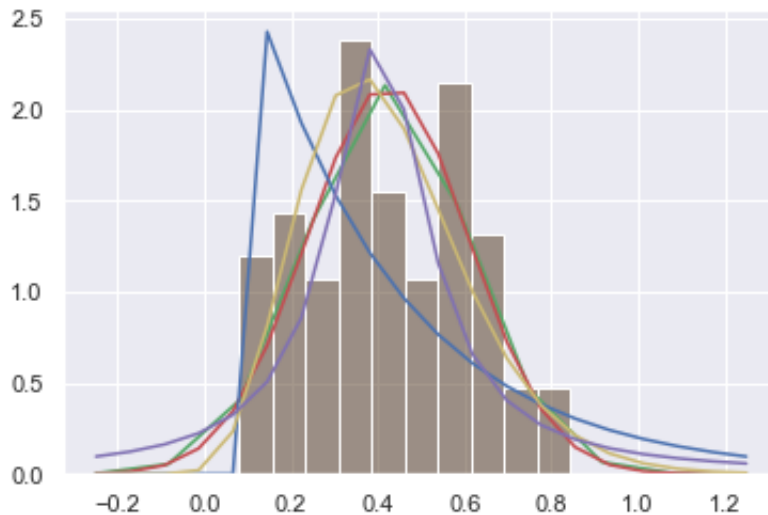
```
In [28]: 1 # обчислюємо параметри для Гамма розподілу та
2 # значення теоретичної функції розподілу для підібраних параме
3 alpha_g, loc_g, beta_g = st.distributions.gamma.fit(data)
4 g_fitted_data = st.distributions.gamma.pdf(ix, alpha_g, loc_g,
5 alpha_g, loc_g, beta_g)
```

Out[28]: (8.732580111002978, -0.1446725057532664, 0.06499034058266745)

```
In [29]: 1 # обчислюємо параметри для розподілу Коші та
2 # значення теоретичної функції розподілу для підібраних параме
3 loc_c, scale_c = st.distributions.cauchy.fit(data)
4 c_fitted_data = st.distributions.cauchy.pdf(ix, loc_c, scale_c)
5 loc_c, scale_c
```

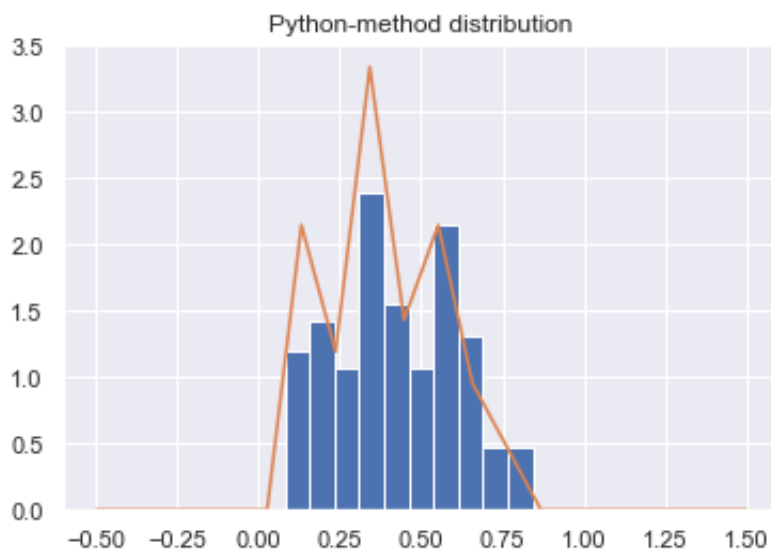
Out[29]: (0.4018876802883461, 0.13346856792717432)

```
In [30]: 1 # будуємо на одному графіку гістограму і щільність теоретичних
2 plt.hist(data, density = True, cumulative = False, fc=(0.3, 0.2)
3 plt.plot(0x,t_fitted_data,'g-')
4 plt.plot(ix,n_fitted_data,'r-')
5 plt.plot(ix,e_fitted_data,'b-')
6 plt.plot(ix,g_fitted_data,'y-')
7 plt.plot(ix,c_fitted_data,'m-')
8 plt.show()
```


- За візуальним спостереженням найближче відображає дані частот щільність Гамма-розподілу, що виділений жовтим кольором.
- Хоча Коші розподіл дає найближче значення до найбільшої частоти, але не більшість значень стовпчиків гістограми.
- Не дуже коректно себе поводить експоненційний розподіл

```
In [31]: 1 # Генерування розподілу за даної гистограми методами python
2 hist = np.histogram(data, bins=20)
3 hist_dist = st.rv_histogram(hist)
4
5 X = np.linspace(-0.5, 1.5, 20)
6 plt.title("Python-method distribution")
7 plt.hist(data, density=True, bins=10)
8 plt.plot(X, hist_dist.pdf(X), label='PDF')
9 # plt.plot(X, hist_dist.cdf(X), label='CDF')
10 plt.show()
```


2. Знайти оцінку максимальної правдоподібності двовимірного параметра (a,b) для рівномірного розподілу на відрізку [a,b] . Див. Табл.

Функція правдоподібності -- добуток n-ї кількості функції щільності для кожного значення з вибірки (від вибірки розміру n, що має незалежно розподілені величини)

Далі беремо похідну від функції правдоподібності.

Прирівнюємо знайдене до нуля, щоб знайти де функція набуває найбільше значення (похідна змінює знак з "-" на "+").

Функція щільності для рівномірного розподілу $f(x) = \frac{1}{(b-a)}$ для $a \leq x \leq b$.

Беремо n точок з цього проміжку та виходить, що функція правдоподібності буде:

$$Z(a, b) = \left(\frac{1}{(b-a)}\right)^n$$

$$\log Z = -n \log (b - a)$$

Оцінка максимізує функцію правдоподібності:

$$\frac{\partial \log Z}{\partial \theta_k} = 0 \rightarrow$$

$\frac{\partial \log Z}{\partial a} = \frac{n}{(b-a)}$ — похідна монотонно зростає. Тому оцінкою максимальної правдоподібності буде найбільш можливе a : $\min x_1, \dots, x_n$

$\frac{\partial \log Z}{\partial b} = -\frac{n}{(b-a)}$ — похідна монотонно спадає. Тому оцінкою максимальної правдоподібності буде найменш можливе b : $\max x_1, \dots, x_n$

3	5	7	9	11	13	15	17	19	21
21	16	15	26	22	14	21	22	18	25

In [32]:

```
1 df = pd.DataFrame({"x_i": [3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21],
2                       "n_i": [21, 16, 15, 26, 22, 14, 21, 22, 18, 25]
3                       })
4 df
```

Out [32]:

	x_i	n_i
0	3	21
1	5	16
2	7	15
3	9	26
4	11	22
5	13	14
6	15	21
7	17	22
8	19	18
9	21	25

Тоді за таблицею

$$a = \min x_1, \dots, x_n = 3$$

$$b = \max x_1, \dots, x_n = 21$$

```
In [33]: 1 a = min(df.x_i)
          2 b = max(df.x_i)
          3 a,b
```

```
Out [33]: (3, 21)
```

3. Знайти оцінку методом моментів двовимірного параметра (a,b) для рівномірного розподілу на відрізку [a,b] . Застосувати знайдені формули для знаходження оцінок невідомих (a,b) рівномірного розподілу, якщо отримана вибірка має вигляд

3	5	7	9	11	13	15	17	19	21
21	16	15	26	22	14	21	22	18	25

Знайти оцінку (a,b) для рівномірного розподілу

$$\text{PDF: } f(x) = \frac{1}{(b-a)} \quad \text{for } x \in [a, b]$$

$$\text{Mean (1-st moment): } \bar{x} = \int_a^b x f(x) dx = \frac{(a+b)}{2}$$

$$\text{2-nd moment: } \bar{x}_2 = \int_a^b x^2 f(x) dx = \frac{(a^2+b^2+ab)}{3}$$

<https://math.stackexchange.com/questions/1839454/finding-the-method-of-moments-estimator-for-the-uniform-distribution>

<https://math.stackexchange.com/questions/1839454/finding-the-method-of-moments-estimator-for-the-uniform-distribution>

Прирівнюємо теоретичні та емпіричні моменти:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + \dots + x_n}{n} = \frac{(a+b)}{2}$$

$$\bar{x}_2 = \frac{x_1^2 + \dots + x_n^2}{n} = \frac{(a^2+b^2+ab)}{3}$$

Виражаємо $a = 2\bar{x} - b$ і підставляємо далі:

$$(2\bar{x} - b)^2 + b^2 + (2\bar{x} - b)b = 3\bar{x}_2$$

$$b^2 - 4\bar{x}b + 4\bar{x}^2 + b^2 + 2\bar{x}b - b^2 = 3\bar{x}_2$$

Отримуємо квадратичне рівняння з невідомим b:

$$b^2 - 2\bar{x}b + 4\bar{x}^2 - 3\bar{x}_2 = 0$$

$$\hat{b} = \frac{-(-2\bar{x}) \pm \sqrt{(4\bar{x}^2 - 4(4\bar{x}^2 - 3\bar{x}_2))}}{2}$$

Оскільки $b > a$, то b має бути додатнім:

$$\hat{b} = \bar{x} + \frac{1}{2} \sqrt{12\bar{x}_2 - 12\bar{x}^2}$$

$$\hat{b} = \bar{x} + \sqrt{3(\bar{x}_2 - \bar{x}^2)}$$

$$\hat{a} = 2\bar{x} - \bar{x} - \sqrt{3(\bar{x}_2 - \bar{x}^2)} = \bar{x} - \sqrt{3(\bar{x}_2 - \bar{x}^2)}$$

Формули оцінок невідомих (a,b)

$$\hat{a} = \bar{x} - \sqrt{3(\bar{x}_2 - \bar{x}^2)} = \bar{x} - \sqrt{3\sigma^2}$$

$$\hat{b} = \bar{x} + \sqrt{3(\bar{x}_2 - \bar{x}^2)} = \bar{x} + \sqrt{3\sigma^2}$$

Тобто (a,b) виражаються через лінійну комбінацію середнього та середньоквадратичного вибірки.

```
In [34]: 1 df = pd.DataFrame({"x_i": [3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21],
2                  "n_i": [21, 16, 15, 26, 22, 14, 21, 22, 18, 25]
3                  })
4 df
```

Out [34]:

	x_i	n_i
0	3	21
1	5	16
2	7	15
3	9	26
4	11	22
5	13	14
6	15	21
7	17	22
8	19	18
9	21	25

```
In [35]: 1 # Пошук першого моменту
2 x_bar = 0
3 n = len(df)
4
5 for i in range(n):
6     x_bar += df.x_i[i]* df.n_i[i]
7
8 x_bar = x_bar/sum(df.n_i)
9 x_bar
```

Out [35]: 12.31

```
In [36]: 1 # Пошук другого моменту
2 x_bar_2 = 0
3 n = len(df)
4
5 for i in range(n):
6     x_bar_2 += df.x_i[i]**2 * df.n_i[i]
7
8 x_bar_2 = x_bar_2/sum(df.n_i)
9 x_bar_2
```

Out [36]: 185.32

```
In [37]: 1 # Обрахунок sigma = std = середньо квадратичне відхилення
2 sigma = np.sqrt(x_bar_2 - x_bar**2)
3 sigma
```

Out [37]: 5.812391934479297

Тобто в межах ~6 йде розкид чисел

```
In [38]: 1 a = x_bar - np.sqrt(3) * sigma
          2 b = x_bar + np.sqrt(3) * sigma
          3 a,b
```

```
Out [38]: (2.242641855978306, 22.377358144021695)
```

За знайденими оцінками шукаємо найближчі значення з наших вибірок - відповідно 3 та 21

```
In [ ]: 1
```

```
In [ ]: 1
```